

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2021 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ**

FS1.021.36.2021

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W nawiązaniu do pisma z dnia 7 kwietnia 2021 r. nr BPS.DKS.KU.0401.11.2021, w którym zwrócono się z prośbą o opinię do *projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (druk senacki nr 356)*, uprzejmie przedstawiam następującą opinię.

Na mocy aktualnie obowiązującej *ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw*, bezpłatny dostęp do określonego rodzaju leków przysługuje kobietom w okresie ciąży. Przedmiotowy projekt przewiduje rozszerzenie okresu bezpłatnego dostępu do leków dla kobiet również na czas porodu.

Zgodnie z art. 43b ust. 6 pkt 3 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*, minister właściwy do spraw zdrowia wskazuje spośród leków określonych w wykazie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy o refundacji, leki, które są wydawane z apteki lub punktu aptecznego bezpłatnie świadczeniobiorcom [...], mając na względzie roczny limit wydatków przewidzianych na ten cel w ustawie budżetowej na dany rok.

Ponadto, zgodnie z art. 43b ust. 7 *ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*, leki przysługujące bezpłatnie świadczeniobiorcom, o których mowa w ust. 1, są finansowane z budżetu państwa w części stanowiącej odpłatność świadczeniobiorcy, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy o refundacji, obejmującej kwotę do wysokości limitu finansowania oraz dopłatę w wysokości różnicy między ceną detaliczną danego leku a wysokością limitu jego finansowania.

Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w przedkładanym projekcie mających zapewnić dostęp do bezpłatnych leków kobietom również w czasie porodu, będzie wiązało się ze wzrostem wydatków budżetu państwa w kolejnych latach. Jednak ze względu na brak formularza OSR

(w uzasadnieniu do projektu ustawy zamieszczono natomiast informację, że „oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe projektu ustawy są przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji”, jednak nie został on ostatecznie dołączony przy przedmiotowej sprawie) nie jest możliwe określenie jak istotny byłby to wpływ. Dołączenie OSR wraz z przedstawieniem symulacji wydatków dla budżetu państwa w rozbiciu na poszczególne lata w horyzoncie trwania projektu pozwoliłoby na pewno na kompleksową ocenę projektowanych przepisów.

Należy podkreślić, iż ustawa budżetowa konstruowana jest z uwzględnieniem ograniczeń zawartych w przepisach prawa krajowego oraz unijnego, w tym wynikających ze stabilizującej reguły wydatkowej (SRW), a także w zakresie wartości referencyjnej dla deficytu nominalnego (3% PKB) i długu (60% PKB) sektora instytucji rządowych i samorządowych. Mając na uwadze iż skutki finansowe implementacji przedmiotowej regulacji wpłyną na stronę wydatkową budżetu państwa w dłuższym horyzoncie czasowym, należy wskazać, że szacunki na lata kolejne dotyczące dostępnej przestrzeni budżetowej wyznaczonej przez SRW wskazują, iż jest ona ograniczona.

Jednocześnie, rozpatrując omawiany projekt należy mieć także na uwadze obecną sytuację gospodarczą Polski, związaną z epidemią COVID-19 i trudne do przewidzenia dalsze skutki społeczno-gospodarcze oraz finansowe z nią związane. Istotne jest więc aby – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia projektu senackiego – proponowane wsparcie finansowe dla kobiet na czas połogu znalazło swoje finansowe pokrycie w ramach limitu wydatków przewidzianego corocznie w ustawie budżetowej w części – 46 Zdrowie (w ramach zabezpieczanych ustawowo środków na ochronę zdrowia), bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków z budżetu państwa.

Należy mieć na względzie, iż w ustawie budżetowej na 2021 rok która weszła w życie, nie zaplanowano wydatków związanych z przedmiotowym projektem. Tym bardziej konieczne jest wskazanie w OSR konkretnego źródła finansowania proponowanego rozwiązania. Ponadto, w OSR należy wskazać całościowe skutki finansowe wejścia w życie przepisów projektowanej ustawy.

W pkt 6 OSR powinno zostać również zawarte jednoznaczne zapewnienie, że przewidywane wydatki będące skutkiem wejścia w życie procedowanej ustawy zostaną pokryte ze środków finansowych przeznaczanych na finansowanie ochrony zdrowia zgodnie z art. 131c ust. 1 ustawy o świadczeniach (nie spowodują powiększenia przewidywanej w ustawie wartości wydatków na zdrowie określonej dla poszczególnych lat jako procent produktu krajowego brutto).

Niezależnie od powyższego, zauważenia wymaga, że w *ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 945)* wprowadzającej bezpłatne leki dla kobiet w ciąży, w art. 4 zamieszczono limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ww. ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 50 ustawy o finansach publicznych w ww. ustawie, określono mechanizmy korygujące, mające zastosowanie w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków jak również właściwy organ, który monitoruje wykorzystanie limitu wydatków oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmów korygujących.

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest aby projekt został uzupełniony o analogiczne regulacje. Jedynie w przypadku jednoznacznego wskazania, że przedmiotowa ustawa nie spowoduje zmiany poziomu wydatków w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów, uzupełnienie takie byłoby zbędne.

Przedstawiając powyższe, należy także podkreślić, iż decyzje co do wyboru nowych zadań jak również wielkości ich finansowania z budżetu państwa leżą w gestii Rady Ministrów (która podejmuje je z uwzględnieniem wyżej wskazanych obostrzeń), stąd w przypadku niniejszego projektu i skutków finansowych, które on wywoła, zasadne jest też pozyskanie stanowiska Ministra Zdrowia.

z poważaniem
z upoważnienia
Ministra Finansów, Funduszy
i Polityki Regionalnej
Sebastian Skuza
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/